

Taşkın Fırat ERTEN

**DİŞ HEKİMLERİNİN
TİBBİ MÜDAHALELERDEN DOĞAN
HUKUKİ SORUMLULUĞU**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025**

Şubat 2025

ISBN: 978-625-5957-35-1

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Sevgili Eşim Nilayda'ya

ÖNSÖZ

Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hukuku Tezli Yüksek Lisans programı kapsamında hazırladığımız Diş Hekimlerinin Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluğu başlıklı Yüksek Lisans Tezimiz, 31.05.2024 tarihli tez savunmasında değerli jüri üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Ayşe FIRAT ŞİMŞEK, Doç. Dr. Serdar NART ve Dr. Öğr. Üyesi Senar ÇAĞIRGAN TUNCER tarafından obyirliği ile başarılı bulunarak kabul edilmiştir.

Bu çalışmamızda diş hekimlerinin gerçekleştirdikleri tıbbi müdahaleleri, tıbbi müdahalelerin hukuka uygunluk şartlarını, diş hekimlerinin hastalar ile akdettikleri sözleşmelerin hukuki niteliğini, diş hekimlerinin tıbbi kötü uygulamalarını, malpraktis ile komplikasyon arasındaki farkları, sorumsuzluk sözleşmelerinin mümkün olup olmayacağını, zorunlu mali sorumluluk sigortasını ve diş hekimlerinin sözleşmeden doğan, vekaletsiz iş görmeden doğan ve haksız fiilden doğan sorumluluklarını inceledik. Ayrıca diş hekimine karşı açılacak tazminat davalarının usuli şartları üzerinde de durarak; bu davalarda istenebilecek tazminat türlerini, görevli ve yetkili mahkemeleri, dava şartlarını, ispat yükünü, yargılama usulünü ve zamanaşımı sürelerini de inceledik.

Bu çalışmanın hazırlanması süresince her konuda bana yardımcı olan ve bana da yansıttığı çalışma etiği ile hukuki alanda bana yeni bir bakış açısı kazandıran değerli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Ayşe FIRAT ŞİMŞEK'e ve tezimizi başarılı olarak değerlendiren değerli jüri üyeleri Doç. Dr. Serdar NART ve Dr. Öğr. Üyesi Senar ÇAĞIRGAN TUNCER'e saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım.

Bir hukukçu olarak bu alanda çalışmalar yapabilecek düzeye gelmemi sağlayan meslek büyüğüm değerli babam Av. Sedat ERTEN'e; gerektiği zaman kendi hayatından ödün vererek beni yapabildiği en güzel şekilde yetiştiren değerli annem Av. Rabia TUZLACI'ya ve desteklerini hiç esirgeme-

yen değerli ablam Av. Çaęla Deniz ERTEN'e sevgilerimi ve teŖekkürlerimi sunarım.

Hayatımdaki her Ŗeyi güzelleŖtirdięi gibi bu alıŖmayı da güzelleŖtiren, benim yerime tüm ince ayrıntıları düşünen canım eŖim Av. Nilayda ERTEN'e de sevgilerimi ve teŖekkürlerimi sunarım.

Bu alıŖmanın baŖta hukukçular ve diŖ hekimleri olmak üzere bu alanla ilgilenen ve merak eden herkese yararlı olmasını dilerim.

TaŖkın Fırat ERTEN

İzmir, 2025

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DIŞ HEKİMİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN TIBBİ MÜDAHALELER VE DIŞ HEKİMİ İLE HASTA ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİNİN NİTELİĞİ

I.GENEL OLARAK TIBBİ MÜDAHALE KAVRAMI.....	3
II.TIBBİ MÜDAHALE ÇEŞİTLERİ	4
A.Genel Olarak Tıbbi Müdahale Çeşitleri	4
B.Diş Hekimleri Tarafından Gerçekleştirilen Tıbbi Müdahaleler.....	4
1.Teşhis ve Tedavi Amaçlı Yapılan Müdahaleler.....	5
2.Cerrahi Müdahale Sonrası Kontroller	5
3.İlaç İle Yapılan Tedavi Faaliyetleri	5
4.Estetik Amaçlı Tıbbi Müdahaleler.....	6
5.Koruyucu Diş Tedavileri	6
6.Çene Cerrahisi Müdahaleleri	7
7.Diş Protezleri	7
8.İmplant İşlemleri.....	7
9.Çene Ortopedisi	7
III.TIBBİ MÜDAHALENİN HUKUKA UYGUNLUK ŞARTLARI.....	8
A.Tıbbi Müdahalenin Yetkili Kişiler Tarafından Yapılması	9

VIII

1.Genel Olarak.....	9
2.Diş Hekimi Uzmanlık Şartları ve Aranılan Nitelikler.....	10
B.Hastanın Rızasının Alınması.....	12
C.Tıbbi Müdahalenin Teşhis, Tedavi veya Hastalıktan Korunma Amaçlı Olması .	16
D.Tıbbi Müdahalenin Tıp Biliminin İlkelerine Uygun Olarak Yapılması	17
IV.DİŞ HEKİMİ İLE HASTA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	17
A.Genel Olarak Vekalet Sözleşmesi	19
1.Diş Hekimi İle Hasta Arasında Kurulan Vekalet Sözleşmesi.....	20
2.Vekalet Sözleşmesinde Diş Hekiminin Borçları.....	22
3.Vekalet Sözleşmesinde Hastanın Borçları	26
B.Genel Olarak Eser Sözleşmesi.....	27
1.Diş Hekimi İle Hasta Arasında Kurulan Eser Sözleşmesi	29
2.Eser Sözleşmesinde Diş Hekiminin Borçları	30
3.Eser Sözleşmesinde Hastanın Borçları	34
C.Diş Hekimi İle Hasta Arasındaki Sözleşmenin Kendine Özgü Yani Bir (Sui Generis) Sözleşme Olduğu Görüşü	36
D.Kanaatimiz	36

İKİNCİ BÖLÜM

DİŞ HEKİMLERİNİN TIBBİ MÜDAHALELERDEN DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN KAYNAKLARI

I.TIBBİ MÜDAHALEDE TIBBİ KÖTÜ UYGULAMA KAVRAMI VE DİŞ HEKİMLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN TIBBİ MÜDAHALELERDE TIBBİ KÖTÜ UYGULAMA	39
A.Genel Olarak Tıbbi Kötü Uygulama Kavramı	39
B.Tıbbi Kötü Uygulama ve Komplikasyon Kavramları Arasındaki Farklar.....	41
C.Tıbbi Müdahalede Diş Hekimlerinin Uygulama Hataları.....	42
II.DİŞ HEKİMİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU	44
A.Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	44
1.Sözleşmeye Aykırı Davranış	44
a.Vekalet Sözleşmesi Yönünden	45
b.Eser Sözleşmesi Yönünden	45

2.Kusur	46
3.Zarar	48
a.Maddi Zarar	48
b.Manevi Zarar	49
4.İllyet Bağı	50
B.Vekaletsiz İş Görme Kaynaklı Sorumluluk	52
1.Genel Olarak Vekaletsiz İş Görme Kavramı	52
2.Diş Hekiminin Vekaletsiz İş Görme Durumunda Hukuki Sorumluluğu	54
C.Haksız Fiil Nedenli Sorumluluk	56
1.Genel Olarak Haksız Fiil Kavramı ve Unsurları	56
2.Diş Hekiminin Haksız Fiil Durumunda Hukuki Sorumluluğu	59
D.Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası	60

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİŞ HEKİMLERİNİN TIBBİ MÜDAHALELERDEN DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN HUKUKİ SONUÇLARI

I.DİŞ HEKİMİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU NEDENLİ TAZMİNAT DAVALARI	63
A.Taraflar	63
B.Görev ve Yetki	64
C.Dava Şartları	65
D.Yargılama Usulü	67
E.İspat Yükü	67
F.Diş Hekiminin Hukuki Sorumluluğu Sonucunda İstenebilecek Tazminat Türleri	68
1.Maddi Tazminat	68
2.Manevi Tazminat	70
G.Zamanaşımı	72
H.Sorumsuzluk Sözleşmeleri	73
SONUÇ	75
KAYNAKÇA	83

KISALTMALAR

Bkz.	Bakınız
C	Cilt
E.	Esas
HHY	Hasta Hakları Yönetmeliđi
HMK	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İİK	İcra İflas Kanunu
K.	Karar
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
m.	Madde
RG	Resmi Gazete
s.	Sayfa
S.	Sayı
ss.	Sayfa Sayısı
T.C	Türkiye Cumhuriyeti
TBK	Türk Borçlar Kanunu
TCK	Türk Ceza Kanunu
TDN	Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi
THH	Tüketici Hakem Heyeti
TKHK	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	Türk Medeni Kanunu
TŞSTİDK	Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun
TTB	Türk Tabipler Birliđi
TTK	Türk Ticaret Kanunu